N^RO 104

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 3 Września v. s. 1824 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Wilno.

Dnia 30 z. m., jako w rocznicę Wysokich Imienin Nayjaśnieyszego Cesarza Jegomości, zrana we wszystkich kościołach tuteyszych odprawiło się nabożeństwo i śpiewane było *Te Deum laudamus*. Wieczorem miasto całe zostało oświecone.

Ostatnia data gazet sanktpetersburskich jest dnia 27 sierpnia.

Gazeta sanktpetersburska, z *Porchowa* pod dniem 17 sierpnia, zawiera: „Jego Cesarska Mość, w podróży Swey z *Sankt-Petersburga* do *Riazania*, *Tambowa* i dalszych guberniy, przybyć raczył do *Porchowa*, dnia dzisieyszego, o godzinie 7mey wieczorem, i po odmianie koni, udał się w dalszą podróż w pożądanym stanie zdrowia."

Przez Naywyższe Ukazy do Rządzącego Senatu, wydane w roku 1824.

Dnia 7 sierpnia. Prezydentem 2go Departamentu Izby Moskiewskiey Sądu Głównego, mianowany radca rządu gubernialnego moskiewskiego, radca kollegialny *Balk*.

Teyże daty. Rzeczywisty radca stanu, *Ławrow*, liczący się w ministeryum spraw wewnętrznych, w nagrodę długiey i gorliwey służby, mianowany radcą taynym.

Dnia 11 sierpnia. Na zaświadczenie Jego Cesarskiey Wysokości Cesarzewicza i Wielkiego Xiążęcia Konstantego Pawłowicza, o gorliwości odznaczający się w służbie, ober-audytor głównego sztabu Jego Cesarskiey Wysokości, rangi 7mey klassy, *Jowec*, podniesiony do 6tey klassy.

Dnia 12 sierpnia. Radca tytularny, *Fadiejew*, członek kantoru kolonistów cudzoziemskich w *Ekaterynosławlu*, w nagrodę gorliwości i prac podjętych, około szybkiego i trwałego osiedlenia i uporządkowania wielkiey liczby cudzoziemców w tamtym kraju, podniesiony do rangi 8mey klassy.

Dnia 14 sierpnia. Na podanie Jenerał Gubernatora, Jenerał Majora. *Minickiego*, o służbie odznaczającey się Gubernatora Cywilnego wołogodzkiego, radcy stanu *Brusiłowa*, i prokurora gubernialnego także wołogodzkiego, radcy dworu *Chananewa*, mianowani, pierwszy rzeczywistym radcą stanu, a drugi radcą kollegialnym.

Teyże daty. Rządca kancellaryi wojennego jenerał-gubernatora S. Petersburskiego, radca stanu, *Chmielnicki*, na własną prośbę od tego obowiązku uwolniony, został przeznaczony do ministeryum spraw wewnętrznych, dla wykonywania szczególnych poleceń.

Teyze daty. Liczący się przy Heroldyi radca stanu *Pczniak*, mianowany rządcą kancellaryi Wojennego Jenerał Gubernatora S. Petersburskiego.

Dnia 15 sierpnia. Wczasie teraźnieyszego naboru rekruckiego Rozkazujemy: przedaż kwitow *zaczetnych*, (do policzenia), wydawanych za rekrutow, stawionych przez obywateli w naturze, w tych powiatach guberniy nowohorodzkiey, mohilewskiey, chersońskiey, ekaterynosławskiey, i słobodzko-ukraińskiey, w których zostawiono im prawo dopełnić powinności rekruckiey w naturze, albo pieniędzmi, uskuteczniać na osnowie Ukazow, do Rządzącego Senatu wydanych 7 czerwca 1820 i 13 marca 1821 roku; a w obracaniu na kapitał woyskowego osiedlenia summ, tak zbierajacey się za te kwity, jako i wnoszoney na mieyscu rekrutów, trzymać się prawideł w tey rzeczy przez Nas utwierdzonych dnia 17 listopada 1821 roku.

Teyże daty. Radca dworu *Chanykow*, zostający w kancellaryi Jego Cesarskiey Mości, w nagrodę gorliwości i zdatności do służby, mianowany radcą kollegialnym.

D. 16 sierpnia. Dyrektor departamentu robot górniczych i solnych, ober-berghauptman 3ciey klassy, *Miecznikow*, uwolniony od tego obowiązku, i przeznaczony do zasiadania w Rządzącym Senacie.

Teyże daty. Kurator wydziału edukacyynego charkowskiego, rzeczywisty radca stanu, *Karniejew*, mianowany członkiem rady ministeryum skarbowego; przez drugi zaś Ukaz teyże daty poruczone mu sprawowanie departamentu robót górniczych i solnych, oraz korpusu kadeckiego górniczego z pensyą etatową.

Teyże daty. Zostający w ministeryum skarbu berghauptman 6tey klassy, *Szlenjew*, mianowany wice-dyrektorem departamentu robót górniczych solnych i razem podniesiony do rangi oberberghauptmana 5tey klassy.

Przez Naywyższe Ukazy do Kapituły rossyyskich orderow, wydane roku 1824.

D. 8 sierpnia. Naczelnicy Oddziałów departamentu podskarbstwa Państwa, radcy kollegialni *Saksen*, *Zibelin* i *Janżuła-Michayłowski*, udarowani brylantowanemi znakami orderu *ś. Anny* 2giey klassy; radca dworu *Kniażewicz*, mianowany kawalerem tegoż orderu bez brylantow, w nagrodę odznaczającey się gorliwością służby.

Teyże daty. Urzędnik ministeryum skarbu, radca kollegialny, *Dannenberg*, mianowany kawalerem orderu ś. *Włodzimierza* 4tey klassy, w nagrodę spełnienia z odznaczeniem danego mu polecenia.

Teyże daty. Radca kollegialny, *Perewiezjew*, rządca kancelaryi departamentu handlu zewnętrznego, w nagrodę odznaczającey się służby, mianowany kawalerem orderu ś *Anny* 2giey klassy.

D. 13 sierpnia. Radca kollegialny, Krzysztof *Cagel*, w nagrodę długiey i chwalebney służby, mianowany kawalerem orderu ś. *Włodzimierza* 3ciey klassy.

Teyże daty. Radca honorowy, *Wiolje*, znaydujący się przy missyi w Kopenhadze, w nagrodę odznaczającey się gorliwością służby, mianowany kawalerem orderu ś. *Anny* 3ciey klassy.

Przybyli do S. Petersburga: metropolita *Serafim*, z Nowgorodu napowrót; rzeczywisty radca tayny Hrabia *Rumiancow*; metropolita grecki *Suzo*; radca tayny *Kalinin*.

Austrya.

Wiedeń d. 27 sierpnia.

Xiążę *Metternich*, kanclerz, przybył tu dziś z *Persenbeuga*, dokąd udał się z *Ischl* do N. Cesarza Jmci. (*z Gaz. Warsz.*).

Niemcy.

Od brzegów Menu d. 25 sierpnia (z Gazety Warszawskiey).

W elektorstwie Heskiem wyszło urządzenie,

aby wszędzie chirurgowie oglądali umarłych, i dawali potrzebne świadectwo, a to dla zapewnienia ludzi od śmierci pozorney, i zarazliwych chorob. Bez takiego świadectwa nie można umarłego pochować.

— *Dnia* 27. —

Na sessyi Seymu związku Niemieckiego w *Frankforcie* d. 16 b. m. Baron *Münich-Bellinghausen*, przewodniczący poseł Cesarsko-Austryacki, z zlecenia dworu swego podał do protokułu ważne oświadczenie względem 1) niepewnego znaczenia i ztąd wypływającego mylnego tłumaczenia 13go artykułu aktu związkowego, 2) mylnego wyobrażenia praw służących zgromadzeniu związkowemu i środków do ich poparcia, 3) wad w urządzeniu szkół i uniwersytetów, 4) nadużycia wolności druku, 5) centralney Kommissyi śledczey. W skutku czego uchwalono następujące postanowienie: „Związek Niemiecki wynurza wdzięczność N. Cesarzowi Jmci Austryackiemu za okazany przez dzisieysze oświadczenie nowy dowód niezmierney troskliwości tego Manarchy o utrzymanie i utwierdzenie wewnętrzney spokoyności i porządku w Niemczech, i stanowi co następuje: 1) We wszystkich krajach związkowych, gdzie są konstytucye stanów, ma bydź dawana pilna baczność, aby w wykonywaniu praw służących stanom na mocy konstytucyi, zasada Monarchiczna nietykalnie utrzymaną była, i aby dla powściągnienia wszelkich nadużyciów, które przez publiczne odbywanie obrad lub ogłoszenie ich drukiem, popełnione bydź mogą, wprowadzono porządek interessów odpowiadający przepisom aktu, i surowo przestrzegano ścisłego jego zachowania. Zgromadzenie związku Niemieckiego pragnie tak, jak N. Cesarz Jmć, aby kraje związkowe, gdzie obrady stanów publicznie się odbywają, porozumiały się względem zasadniczych prawideł takowego porządku interessów, stosownie do przepisów prawnych związkowych; 2) Tymczasowe prawo, uchwalone na zgromadzeniu związkowém dnia 20 września 1819 względem Uniwersytetów niemieckich, ma wprawdzie trwać daley; lecz zpośród członków zgromadzenia związkowego wybrana będzie Kommissya z 5 osób złożona, która dając uwagę na czynności już przedsięwzięte względem Uniwersytetów, rozpozna pokazujące się teraz wady ogólnego urządzenia szkół i wychowania w Niemczech, i przedstawi środki, jakie takowe rozpoznanie wskazywać będzie; 3) Tymczasowe prawo względem druku, kończące się z dniem 20 września r. b. pozostanie w swojey mocy póty, póki nie nastąpi porozumienie się względem ostatecznego w tey mierze prawa.

Król Jmć Bawarski udał się d. 18 b. m. do *Berchtolsgaden*, gdzie d. 20 b. m. było wielkie polowanie na jelenie. Ubito 68 sztuk zwierzyny. Wspomniony Monarcha zabił sam dwóch jeleni. Wieczorem paliły się ognie radosne na 80 wierzchołkach gór około *Berchtolsgaden*.

PRUSSY.

Berlin dnia 4 *września.*
(*z Gazety Warszawskiey.*)

Królewic nasz, następca tronu, jadąc z *Malborga* do *Królewca* przejeżdżał d. 28 z. m. przez *Elbląg*.

Xiążę Pruski *Wilhelm*, syn Monarchy naszego, wyjechał w tych dniach do *Wrocławia*.

Hrabia *Alopeus*, Cesarsko-Rossyyski tayny radca, rzeczywisty szambelan, oraz nadzwyczayny poseł i pełnomocny minister przy dworze tuteyszym, przybył z *Karlsbadu*.

Królewsko-Hiszpański radca stanu, oraz nadzwyczayny poseł i pełnomocny minister przy dworze Cesarsko-Rossyyskim, *Don Juan Paez de la Cadena*, przybył tu z *Madrytu*.

Niedawno przejeżdżał tędy Cesarsko-Rossyyski strzelec polowy *Petrowski*, wysłany gońcem z *Neapolu* do *Petersburga*. Przejeżdżał oraz tędy P. *Wattington*, urzędnik Poselstwa Królewsko-Angielskiego przy dworze Cesarsko-Rossyyskim, udając się gońcem z *Petersburga* do *Londynu*.

Cesarsko-Austryacki goniec gabinetowy *Gamera* wyjechał ztąd do *Wiednia*.

ANGLIA.

Londyn d. 10 *sierpnia.*
(*z Gazety le Conservateur Impartial*).

Gazeta *Kuryer* zawiera list następujący: *Bióro stosunków zagranicznych d.* 18 *sierpnia* 1824.

Mości Panowie! W odpowiedzi na list podany do tego Departamentu, przez kupców, prowadzących handel z Mexykiem i Kolumbią, względem ustanowienia statku pocztowego regularnego z temi okolicami, mam polecenie od Pana sekretarza stanu *Canninga*, uwiadomić WPanów, dla doniesienia tymże kupcóm, że rząd J. K. Mości postanowił urządzić kommunikacyą, za pośrednictwem statku pocztowego, z *Vera-Cruz* do *Mexyku* i między *Kartaginą* a *Guayrą* w *Kolumbii*, i że dyrektor jeneralny poczt przedsięweźmie środki potrzebne, dla uskutecznienia tego postanowienia.

(Podpisano) *Francis Conyngham.* "
Do PP. *Barclay*, *Herring*, *Richardson* i *Co.*"

Listy, otrzymane z *Genui*, donoszą, iż basza Egiptu, na czele ogromney eskadry, wypłynie dla rozpoczęcia działań przeciwko grekom.

Między Hawanną a twierdzą St. *Juan d'Ulloa* utrzymuje się bardzo czynna kommunikacya. Nieustraszony gubernator ciągle odpiera usiłowania mexykanów.

Londyn dnia 21 *sierpnia.*
(*z Gazety Warszawskiey*).

Od dzisieyszego dnia wolno do Anglii wprowadzać zagraniczny owies za opłatą cła po 6 szylingow.

Wkrótce ma tu przybyć *Lucyan Bonaparte*, który dnia 1 b. m. chciał popłynąć z *Nowego-Yorku*.

Gazeta tuteysza *Goniec*, która dotąd broniła niepodległości krajów południowo-amerykańskich, zaczęła teraz inaczey pisać, i wyraża: „Nie można zaprzeczyć, iż tok wypadków nieodpowiedział zdaniu, oswiadczonemu w tey mierze w mowie Królewskiey z tronu i na dyplomatycznych obradach Pana *Canning* z posłem francuzkim. Stan nowych krajów nie daje nam żadney pewności ich konstytucyi i bytu politycznego. I tak naprzykład: Mexyk jest teraz rzecząpospolitą, lecz któż zgadnie, jakie skutki przedsięwzięcie *Iturbida* mieć będzie? Może znowu za kilka miesięcy będzie Cesarstwem. Stanowczy więc krok byłby w tey chwili zawczesnym. Nie wdając się zatém w polityczny spór o stosunkach tych krajów względem Hiszpanii, co też potwierdza ścisła dotąd z naszey strony neutralność, mniemamy, iż ministrowie nasi powodować się będą jedynie widokami korzyści dla Anglii. Nie obowięzujemy się dawać żadney polityczney pomocy, lecz tylko dla urządzenia stosunkow handlowych przyymujemy pewne zobowiązania; wyprawiamy pełnomocnika i nawzajem go przyymujemy; zawieramy traktat handlowy; takie jest nasze uznanie, które rzeczywiście okazuje tylko, że te i te kraje mogą zapewnić dopełnienie pewnych układów. "

Nieprzerwane wyjazdy całych rodzin angielskich do Francyi, wystawują prawdziwie obraz emigracyi, która jednak niepochodzi z politycznych przyczyn, lecz z łagodności klimatu we Francyi, i taniości potrzeb do życia w tym kraju.

Odebrane tu gazety z *Sierra-Leone*, dochodzące do d. 18 czerwca, nic ważnego nie donoszą, oprócz powtórney skargi na hollendrów tam osiadłych, iż dają pomoc aszanteyczykom, a co przypisać można nieukontentowaniu z praw angielskich przeciwko handlowi niewolnikami. Handel ten stanowił główne źródło zysku dla aszanteyczyków, którzy oświadczają, iż nadal wszystkich jeńców wojennych zabijać będą, jeśliby ich europeyczykowie niekupowali.

Niemasz jeszcze spokoyności w *Jamayce*.

Dnia 6 lipca miano ogłosić prawo wojenne w zatoce *Montego*. Niektórzy mniemają, iż emissaryusze z wyspy *Hayty* (*St. Domingo*) zachęcają skrycie murzynów do buntu.

T U R C Y A.

Stambuł dnia 30 lipca.

(*z Gazety Warszawskiey.*)

Kapitan Basza chciał wypłynąć z portu *Mitylene*; lecz okręty greckie ścigały go ze statkami palnemi, i miały zniszczyć kilka większych okrętów tureckich, dla czego schronił się śpiesznie do odnogi smyrneńskiey. Inny oddział flotty jego miał doznać podobney klęski między *Samos* i *Ipsarą*. Widać, iż kapitan basza naywięcey zbłądził przez to, że po zajęciu *Ipsary* rozdzielił flottę swoję. Admirał grecki *Kanaris*, przed wypłynieniem z Idryi, poprzysiągł, zemścić się za *Ipsarę*, i dotrzymał słowa. Liczne gazety greckie, opisując wypadki w *Ipsarze*, wystawują czyny bohatyrskie, które przewyższają to wszystko, co dotąd podobnego zdarzyło się w teraźnieyszey woynie. Naywiększym zaś jest czyn kapitana *Waroaki*, który dowodził w *St. Nicola*, i który, lubo kilka milionów majątku posiadał, sam podpaliwszy proch, wyleciał z 80 podobnież myślącymi grekami na powietrze. A że zrobione miny daleko się rozciągały, kilka tysięcy więc turków takiegoż doznało losu. Chwila ta była stanowczą dla wyspy. Ocaleni turcy uciekali z narzekaniem, i nigdzie już stawić się nie mogli. Na flocie panowało trudne do opisania zamieszanie, i sami turcy skarżą się na kapitana Baszę, że ich w tém nieszczęściu porzucił. Taki był stan rzeczy, gdy ipsaryoci, idryoci i spezzyoci znowu się pokazali, i wszystkich nieprzyjaciół wycięli. Grecy w ogłoszonych od rządu swego rapportach rachują, iż tylko 2500 ludzi utracili, i wyraźnie twierdzą, iż wszystkich innych ipsaryotów uratowali. Stratę zaś turków podają do 16 tysięcy ludzi. Skutki tego wypadku mogą bydź ważne, zwłaszcza co do sposobu myślenia muzułmanów: jakoż listy konsulów pisane d. 23 lipca z *Smyrny* donoszą, iż woyske azyatyckie tłumami śpieszy do domu. Ogarnął je postrach, do czego szczególniey przyłożył się obraz stanu rzeczy, jaki azyanie, zbiegli z *Ipsary*, wystawili. Zdaje się zatém, iż drugie podobne przedsięwzięcie ze strony kapitana Baszy będzie jeszcze trudnieyszém. — List z *Ruszczuka*, odebrany w *Bukareście*, donosi, iż kapitan Basza został zupełnie pobity, i wiele mnieyszych okrętów uciekających przybyło do *Enos*.

Podług dawnieyszych wiadomości ze *Stambułu*, kapitan Basza, wysiadłszy na wyspę *Ipsarę* przesłał Porcie blisko 500 głów i 1200 uszu poległych ipsaryotów. Dnia 25 lipca wystawiono te znaki zwycięztwa na widok publiczny, przy wielkim tłumie muzułmanów, którym od czasu wybuchnienia rewolucyi nigdy jeszcze tyle głów poległych w bitwie chrześcian nie można było okazać. Napis, ułożony w stylu wschodnim, wzbudzał radość i zapał turków; wyrażono w nim: — „Bóg pobłogosławił nareszcie orężowi prawowiernych, i wytępiono zuchwałych buntowników na *Ipsarze* i t. d." — Lecz w czasie nawet tego widoku, biegały już inne wcale pogłoski o *Ipsarze*, które odebrane d. 25 b. m. listy ze *Smyrny* potwierdziły. Połączone okręty idryyskie, spezzyyskie i ipsaryyskie przybyły d. 13 b. m. z woyskiem do *Ipsary*, i wszystkich znaydujących się tam turków, w liczbie blisko 4000 wycięto. Wszystkie okręty tureckie, będące w porcie, a między temi dwie fregaty, częścią zabrano, częścią spalono. Według późnieyszych doniesień, grecy ścigali potém kapitana baszę i nawet wysiedli na wyspę *Scio*.

Od granic tureckich dnia 16 sierpnia.

W *Bukareście* odebrano wiadomość, iż grecy odzyskali wyspę *Ipsarę*, i kapitana baszę trzymają w zamknięciu w *Mitylene*. Rozeszła się potém pogłoska, iż kapitan basza wypłynął z *Mitylene*, lecz został pobity przez greków, tak, iż znaczną część floty swojey utracił. Gdy wielu zbroynych rozboyników pokazuje się na wsiach w Xięztwach Multan i Wołoszczyznie, zdaje się więc, iż milicye zebrały się w takie bandy.

Podług doniesień z Morei, ustały tam domowe rozterki, i rząd grecki wrócił d. 17 czerwca do *Napoli di Romania*. Ogłosił zupełną amnestyą dla wszystkich swoich przeciwników, i zajął się gorliwie środkami obrony przeciwko wszelkiemu napadowi turków. Oszańcowano naywaźnieysze mieysca przy brzegu: kobiety i dzieci posłano w głąb kraju: twierdze w dostateczną osadę, żywność i potrzeby wojenne opatrzono, i nadto zebrano 10,000 woyska, które przez międzymorze ma się udać do Grecyi. Wyprawa wysłana do *Arty* pod dowództwem kapitanów *Zaugas* i *Rango*, nie wzięła pożądanego skutku, bo lubo oddział ten w dwóch bitwach poraził albańczyków tureckich, dla braku jednak żywności musiał się cofnąć do swoich szańców. Uzbraja się teraz druga wyprawa. Turcy z *Negrepontu* wpali we 2,000 ludzi do Attyki, lecz gdy na nich w okolicy Aten kilka korpusów greckich uderzyło, utracili wielu zabitych, i zabrano ich 400 w niewolą. Seraskier Romelii ruszył także w tym samym czasie; lecz niespodziewany wypadek zniewolił go do odwrótu; piorun uderzył w mieysce, gdzie był skład prochu woyska jego, i jeden wóz prochowy z niemałą liczbą ludzi wyleciał na powietrze.

Okręt, który dnia 6 lipca wypłynął z *Alexandryi* (w Egipcie) donosi; iż wyprawa zostająca pod dowództwem *Ibrahima* baszy, złożona ze 150 statkow przewozowych, i przeznaczona przeciw Grecyi, nie wyszła jeszcze pod żagle, co jak słychać, miało nastąpić d. 1 sierpnia. Z gazety *Kronika Grecka*, pod dniem 16 lipca widać, iż po pierwszey wiadomości o wylądowaniu turków na wyspę *Ipsarę*, *Odysseusz* okazał wielką obojętność rządowi greckiemu w *Napoli di Romania*; a przeciwnie *Nikitas* podjął się udać we 400 ludzi do *Spezzyi*, dla obrony tameczných kobiet i dzieci, w czasie, kiedy wszyscy mężczyzni pośpieszyli na pomoc *Ipsarze*; i zamysł swój przywiódł do skutku.

Wiadomości Rozmaite.

We wsi pod *Altenburgiem*, w Niemczech, mieszkał bogaty rolnik, który nie widział syna przez lat 12, gdy ten ciągle przebywał w szkołach, i dla nieprzerywania nauk, nie oddalał się do domu; jest to młodzieniec jeden z naypilnieyszych, co rok na examinach odbierał pierwsze pochwały, co tak cieszyło oyca, iż uznał tego syna za nayulubieńsze ze swych dzieci. Młodzieniec, chcąc niespodzianą radość sprawić oycu, nie donosząc o swém przedsięwzięciu, przybywa do domu oyca w dniu jego urodzeń; trudno wyrazić, jakie wrażenie na umyśle szczęśliwego oyca uczyniło to przybycie ukochanego syna; lecz zbyteczne rozczulenie oyca miało szkodliwy skutek, zasłabł nagle, dostał konwulsyi, w których płakał ciągle przez kilka godzin, i w takim płaczu zakończył życie.

Cesarz Austryacki wydał wyrok uwalniający żydowskich rolników, mieszkających w Galicyi od prawnie ustanowionego poboru koszernego, zacząwszy od 1 lipca r. b. lecz tylko tych, którzy prócz gospodarstwa wieyskiego nietrudnią się handlem ani inném jakiem rzemiosłem.

Przyczyną zniszczeń, jakich pola nadreńskie doznają, to od ślimaków, to innego różnego rodzaju owadu, ma bydź jak się dorozumiewają szarancza, a raczey podług nazwania tamteyszych rolników swierszcz, wołek, rak ziemny i t. p. Od r. 1794 nie było w Niemczech tey plagi; im bliżey lasów położone są pola tem znacznieysza bywa szkoda. Lecz że swierszcze lub inny jaki tam jest owad w nocy tylko na żyr wychodzi, dotąd więc nie wiadomo z pewnością, jaki on jest, bo żadney sztuki złapać nie zdołano. Dotąd tylko orkisz nic nie ucierpiał.

Że teraz tyle jest robactwa, przyczyną może bydź lekka tegoroczna zima, a gdyby następna podobniesz lekką bydź miała, ani źdźbła zboża nieutrzymałoby się na polu.

(1)

Ogłoszenie.

Na skutek polecenia, JW. Gubernatora Cywilnego Wileńskiego, Rzeczywistego Radcy Stanu i Kawalera *Horna*, w pismie do Redakcyi gazety Kuryera Litewskiego, pod dniem 31 sierpnia 1824 roku, N. 13.187, taż Redakcya ogłasza, iż Komitet Kompanii Rossyysko-Południowo-Zachodniey, uwiadomił JW. Gubernatora, że do operacyi między *Krzemienczukiem* a *Blińskiem*, umocowany jest od PP. Akcyonistów, JW. Rzeczywisty Radca Stanu *Woyciech Pusłowski.*

Poprawa omyłki.

W Nrze 53cim Kuryera Litewskiego, w doniesieniu o zawiązaniu się Kompanii Rossyysko-Południowo-Zachodniey, w podpisie pierwszego Akcyonisty 5tey klassy i Kawalera Karlewicza, zamiast imienia *Eliasz*, mylnie wydrukowanego, powinno bydź *Michał Karlewicz.*

---

2. Kollegium Wileńskie Jednoty Ewangelicko reformowaney, zawiadamia publiczność, że dworek zwany Pogietowski na Zakret ulicy położony, a do funduszu Zgromadzenia Ewangelicko reformowanego należny, dotąd były w possessyi W. ś. p. Sawicza Adwokata Konsystorzów Wileńskich, wypuszcza się przez licytacyą w trzyletnią arendę, ze sklepem murowanym, ogrodami owocowym i warzywnym, w całym obrębie swoim. Życzący mieć takową dzierżawę raczą się stawić, na plac Zborowy za Trocką bramą do mieszkania W. Złotkowskiego Sekretarza, w dniach 9, 10 i 11 teraźnieyszego miesiąca września na godzinę 2 po południu jako w których licytacya takowa odbywać się będzie.

Członek Kollegium Ewang. Reformowanego X. Rafał Downar Kaznodz. Zgrom. Ew. Ref. Wil.

---

3. Podaje się do powszechney wiadomości, że w Izbie Skarbowey Litewsko Grodzieńskiey odbywać się będą targi, na oddanie w czteroletnią arendę dochodu z mostu i promu w mieście Grodnie na rzece Niemnie znaydujących się, w terminach: pierwszym 5, wtórym 13go listopada, a trzecim i ostatecznym 2 grudnia teraźnieyszego 1824 roku. Ktoby więc życzył utrzymywać arendą wyż wzmieniony dochod, zechce się jawić do Izby Skarbowey Grodzieńskiey na oznaczone terminy do targow, z odpowiednią prawną kaucyą. Miesiąca sierpnia 22 dnia 1824 roku.

Radca Wincenty Styczyński.
Kollegialny Regestrator W. Steckiewicz.

---

3. Opieka Szlachecka powiatu Wileńskiego po otrzymaniu doniesienia o zeyściu z tego świata szlachcianki Pauliny Perkowskiey, do wyprzedania wszelkiego po niey pozostałego ruchomego majątku, Członka swojego Sędziego Ziem. Wileń. Joachima Czyża delegowała, który aby urzędowy akt licytacyi takowey ruchomości w mieście Wilnie, w kamienicy zeszłey Perkowskiey pod N. 349 na ulicy Zmudzkiey położoney, zacząwszy od dnia 29 następującego mca września odbył, poruczyła, o czem życzących znaydować się na takowey licytacyi zawiadamiając, wzywa sukcessorów teyże zeszłey szlachcianki Perkowskiey, aby dla objęcia funduszu po niey pozostałego sami przez się lub przez umocowanych plenipotentów za niedziel cztery od daty ninieyszego ogłoszenia w Opiece szlacheckiey z dostatecznemi dowodami jawili się. Roku 1824 sierpnia 23 dnia.

Sekretarz Szlachecki powiatu Wileńskiego Z. Siemaszko.

---

3. Niżey podpisani za własnoręcznemi dokumentami rozpoczęli proceder z star. Dawidem Lewinem i Merką Szewelową Klaczkową Konixbergami w Magistracie Wileń. o zapłacenie summy rub. srebr. 490 z procentami, aresztując ich fundusze u WW. Rewkowskich, u star. Freydy Uryaszowey i star. Roma naydujące się, gdyby wszakże pomimo to nikt z pomienionemi osobami o fundusze uległe ewikcyi, w żadne układy i tranzakta ku krzywdzie niżey podpisanych wchodzić nie chciał, czyni się publiczne ostrzeżenie. 1824 augusta 27 dnia. Karol Szulc. Krystina Szulc.

Poświadczam niżey podpisany że wolno drukować Wincenty Malinowski P. B. M. W.

Ogłoszenie.

Dom czyli Kamienica w mieście Wilnie na zaułku od ulicy Zamkowey do kościoła ś. Michała idącym, pod Nrem taryfowym 68 a policyynym 111 sytuowana, dawniey do aktorstwa Wołłowiczów, następnie do Sierzpińskich a z kolei do Piaseckich należąca, na satysfakcyą kredytorom tychże JPanow Piaseckich do wyprzedaży przez publiczną licytacyą była destynowana, i w tym przedmiocie in junio et julio roku przeszłego 1823 a zaś in aprili roku teraźn. za Nrami 59, 60 i 61 oraz 36, 41 i 43 w Gazecie Kuryera Lit. wychodziły awizacye, i po rogach ulic rozbijane ogłoszenia; lecz kiedy na przeznaczonych do licytacyi terminach nikt z ambientow do nabycia aktorstwa rzeczoney kamienicy niestanął i chęci nieoświadczył, zebrani wierzyciele sami aktorowie zgodnie wnieśli żądania, aby przed terminem ś. Michała bydź mogło ponowione zaawizowanie, skutkiem czego Sąd Ziemski Wileński przez rezolucyą 29 apr. 1824 roku ustanowioną, na wyprzedaż niniey raz pomienioney kamienicy bądź w Izbie Powiatowey Ziemskiey kompletowie, lub jeśli strony zażądają na mieyscu w kamienicy przez jednego Urzędnika, nowe termina: pierwszy dnia 3, drugi d. 10, trzeci d. 17, a dla przetargu dzień 25 miesiąca septembra roku idącego 1824 naznaczył, i tak inwentacyą, jako też ocenkę i punkta przedlicytacyine (z wolnością w każdym czasie przeyrzenia każdemu życzącemu) w kancelaryi aktowey Ziem. Ptu Wileń. zalokował. Że więc w powyżey wymierzonych terminach licytacya odbywać się będzie, Sąd Ziem. Ptu Wileń. ambientow aktorstwo kamienicy nabydź życzących, przez ninieyszą trzykrotną wzywa awizacyą.

Michał Sawicki Prezydent Ziem. Ptu Wileń. i Kawaler.

---

1. Fortepiano mahoniowe Petersburskie na sześć oktaw, z mechaniką angielską; w domie JW. Kukiewicza Sow. Kol. na ulicy Wielkiey, jest do nabycia.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

---

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 104.

Wilno dnia 3 Września v. s. 1824 Roku.

Объявленіе.

1 Въ слѣдствіе повелѣнія Командующаго 2ю Арміею Господина Генерала отъ Инфантеріи и Кавалера Сабанѣева объявляется отъ Интендантства сей Арміи:

Въ Казенныхъ Палатахъ: Кіевской, Подольской, Екатеринославской, Херсонской и въ Бесерабскомъ Областномъ Правительствѣ имѣютъ производиться торги на поставку въ будущемъ 1825 году провіанта для всѣхъ войскъ 2й Арміи, а именно: по примѣрному исчисленію.

Въ магазейны Подольской Губерніи:

	Муки		Крупъ.
Каменецкій	6215	—	592.
Фрампольскій . . . . . ,	4566	—	428.
Проскуровскій	7958	—	711.
Лѣтичевскій	6588	—	597.
Барскій	3481	—	348.
Винницкій	5238	—	389.
Литинскій	1186	—	111.
Брацлавскій	4171	—	298.
Тульчинскій	6868	—	632.
Гайсинскій	12023	—	1200.
Джурынскій	6214	—	583.
Могилевскій	5005	—	467.
Ямпольскій . , ...	2227	—	209.
Рашковскій	2097	—	200.
Ольгопольскій	9860	—	925.
Балтскій	8065	—	756.
Голованевскій	6581	—	607.

Въ магазейны Херсонской Губерніи.

	Муки		Крупъ.
Херсонскій	15007	—	1407
Бериславскій	1281	—	102.
Шестерянскій	5448	—	511.
Николаевскій	723	—	68.
Очаковскій	2271	—	211.
Одесскій	4795	—	463.
Овидіопольскій	3167	—	290.
Тираспольскій	9500	—	919.
Дубоссарскій	6328	—	591.

Въ Магазейны Кіевской Губерніи.

Уманскій	8635	—	788.
Махновскій	2594	—	217.
Липовецкій	7467	—	696.
Пятигорскій	7322	—	687.
Звенигородскій	6649	—	633.
Черкасскій	4203	—	395.
Чигиринскій	2667	—	250.

Въ магазейны Екатеринославской Губерніи.

Екатеринославскій . . .	10885	—	1045.
Верхне-днепровскій . . .	476	—	45.
Никопольскій	6320	—	655.
Александровскій	358	—	34.
Орѣховскій	333	—	29.

Въ магазейны Бессерабской Области.

Кишеневскій	19159	—	1798.
Бендерскій	12769	—	1205.
Акермянскій	2237	—	210.
Измаильскій	6504	—	614.
Киллійскій	8700	—	816.
Ренскій	2365	—	189.
Формозскій	1034	—	96.
Леовскій . . . . . . , .	3442	—	305,
Бѣльцкій	17613	—	1641.
Въ Скуляни и Фалешты .	960	—	90.
Бричанскій	11077	—	1039.
Хотинскій	7370	—	686.
Атакскій	810	—	76.

На сіи поставки назначаются сроки для торговъ въ Губерніяхъ: Кіевской, Подольской и Екатеринославской, 1й 2го, 2й 3го, 3й 4го и переторжки 6го, 8го, а окончательная 10го октября. Въ Губерніиже Херсонской и Области Бесерабской 1й 15го, 2й 16го, 3й 17го, а переторжки 20го, 21го, и окончательная 23 числа тогоже октября сего 1824 года.

На вышеозначенные сроки къ торгамъ которые имѣютъ производится на каждый магазейнъ порознь вызываются желающіе съ вѣрными и благонадежными залогами, кои будутъ приняты въ обезпеченіе подряда на пятую часть онаго; а въ обезпеченіе задаточной суммы, по количеству оной, кромѣ общественныхъ отъ Дворянства поставокъ, которыя остаются вовсѣмъ на правилахъ въ Указѣ Правительствующаго Сената 28 Іюля 1823 года изображенныхъ.

Опредѣлительное исчисленіе, сколько въ какой магазейнъ должно поставить провіанта и кондыціи будутъ объявлены при торгахъ.

Предварительно Интендантское Управленіе именемъ Господина Командующаго Арміею обѣщаетъ исправный платежъ на сроки, безостановочные пріемы поставокъ и отвращеніе всякаго рода притѣсненій.

Генералъ Интендантъ 2й Арміи *Юшневскій.*

Ogłoszenie.

Na skutek rozkazu Dowodzącego 2gą Armią, Pana Jenerała Piechoty i Kawalera Sabaniejewa, ogłasza się od Intendencyi tey Armii.

W Izbach Skarbowych Kijowskiey, Podolskiey, Ekaterynosławskiey, Chersońskiey i w Rządzie Obwodu Bessarabskiego, mają się odbywać targi na dostarczenie w następującym, 1825 roku, prowiantu dla wszystkich woysk 2giey Armii, a mianowicie podług wzorowego wyliczenia:

Do magazynow Gubernii Podolskiey:

	Mąki		Krup.
Kamienieckiego	6215	—	592.
Frampolskiego	4566	—	428.
Proskurowskiego	7958	—	711.
Letyczewskiego	6388	—	597.
Barskiego	3481	—	348.
Winnickiego . :	5238	—	389.
Lityńskiego	1186	—	111.
Bracławskiego	4171	—	298.
Tulczyńskiego	6868	—	632.
Hayssyńskiego	12023	—	1200.
Dzuryńskiego . . . . . . :	6214	—	583.
Mohilewskiego	5005	—	467.
Jampolskiego	2227	—	209.
Raszkowskiego	2097	—	200.
Olhopolskiego	9860	—	925.
Bałtskiego	8065	—	756.
Hołowaniewskiego	6521	—	607.

Do magazynow Gubernii Chersońskiey.

	Mąki		Krup.
Chersońskiego	15007	—	1407.
Berysławskiego	1281	—	102.
Szesterańskiego	5448	—	511.
Nikołajewskiego . : . . .	723	—	68.
Oczakowskiego	2271	—	211.
Odesskiego	4795	—	463.
Owidyopolskiego	3167	—	290.
Tyraspolskiego	9500	—	919.
Dubossarskiego	6328	—	591.

Do magazynow Gubernii Kijowskiey.

Humańskiego	8635	—	788.
Machnowskiego	2594	—	217.
Lipowieckiego	7467	—	696.
Piatihorskiego	7321	—	687.
Zwienihorodzkiego	6649	—	633.
Czerkasskiego	4203	—	395.
Czyhiryńskiego	2667	—	250.

Do magazynow Gubernii Ekaterynosławskiey.

Ekaterynosławskiego ; . . .	10885	—	1045.
Wierchnie-dnieprowskiego .	476	—	45.
Nikołajewskiego	6320	—	655.
Alexandrowskiego	358	—	34.
Orechowskiego	333	—	29.

Do magazynow Obwodu Bessarabskiego.

Kiszeniewskiego :	19159	—	1798.
Benderskiego	12769	—	1205.
Akermańskiego	2237	—	210.
Izmayłowskiego	6504	—	614.
Killiyskiego	8700	—	816.

	Mąki		Krup.
Renskiego	2365	—	189.
Formozskiego	1034	—	96.
Leowskiego	3441	—	305.
Bielskiego	17613	—	1641.
w Skurlani i Faleyszty . . .	960	—	90.
Bryczańskiego	11077	—	1039.
Chocinskiego	7370	—	686.
Atachskiego	810	—	76.

Na te dostarczenia naznaczają się terminy dla targow w Guberniach: Kijowskiey, Podolskiey i Ekaterynosławskiey: 1szy dnia 2go, drugi dnia 3go, 3ci dnia 4, a przetargi dnia 6go, 8go i ostateczny dnia 10go oktobra; w Gubernii zaś Chersońskiey i Obwodzie Bessarabskim: 1szy dnia 15, 2gi d. 16, 3ci d. 17, a przetargi d 20, 21 i ostateczny 23 tegoż oktobra teraźnieyszego roku.

Na wyżey wymienione terminy do targow, które mają się odbywać do każdego magazynu oddzielnie, wzywają się życzący podjąć się z pewnemi i bezpiecznemi ewikcyami, które będą przyjęte na bezpieczeństwo podradu na piątą jego część, a na zabezpieczenie summy zadatkowey podług jey ilości, prócz dostarczeń od ZgromadzeńSzlacheckich, które pozostają zupełnie na prawidłach w Ukazie Rządzącego Senatu dnia 28 lipca 1825 r. objętych.

Dokładne wyliczenie, ile do którego magazynu należy dostarczyć prowiantu i kondycye będą objawione przy targach.

UprzednioAdministracya Intendencyyna imieniem Pana Dowodzącego Armiązapewnia rzetelną opłatę w terminach, rychłe przyymowanie dostarczeń, i uchylenie wszelkiego rodzaju mitręgi i ucisku

Jenerał Intendent 2giey Armii *Juszniewski.*

L i c y t a c y a.

Licytacya na dostarczenie dla Cesarskiego Uniwersytetu Wileńskiego łoju topionego pudow 20, swiec łojowych pudow 46, woskowych białych funtow 20 i żółtych funtow 42, odbędzie się ostatecznie dnia 4 września m. t. o godzinie 4 z południa w Rządzie tegoż Uniwersytetu. Życzący do niey należeć stawić się mają na ten czas, do kancellaryi Uniwersytetu. Sekretarz Norbert Jurgiewicz.

Arenda domow.

1 W kamienicy Stachowskich N. 385 na rogu ulicy niemieckiey przeciw Ratusza oznaczoney znayduje się całe 2gie piętro z meblami do najęcia rocznie. 1824 7bra 2go.

Poświadcza się, że wolno drukować Wincenty Malinowski P. B. M. W.

1. Dom murowany, na święto Stefańskiey ulicy pod Nmer 1216, w mieście Wilnie położony, do posessyi sukcessorow zeszłego Szabłowskiego przynależny, w roczną arendę z publiczney licytacyi w dniach 5, 10, i ostatecznym 12 miesiąca 7bra 1824 roku wypuszczać się będzie. Życzący zatem arendować ony sobie, raczy w terminach oznaczonych do tegoż domu zgłosić się. Maciey Pawłowski.

Poświadczam że wolno drukować Wincenty Malinowski P. B. M. W.

Z b i e g.

1. W imieniu W. Aloizego Borysewicza Rot. Oszmiań. podaje się do wiadomości publiczney; iż człowiek prostego stanu, imieniem Jakób, nazwiskiem Sieńkiewicz, przez dekret naprzód Grodzki Zawileyski 6 maja, poźniey Sądu Gł. 2go Departamentu Gubernii Wileń. 22 junii 1822 roku nastały, za poddanego Swiran dóbr JWW. Szyszkow w ptcie Zawileyskim leżących uznany; gdy na skutek tychże wyroków przez ludzi W. Borysewicza przed dwuma cóś laty, w celu extradycyi był prowadzony, w drodze na popasie uciekł i dotąd nie wiadomo, gdzie się ukrywa. Skład, rysy i przymioty jego są następujące: głowa podługowata, włosy na niey czarne, twarz ściągła, nos mierny, wąsy czarne, faworyty za uchem mało co znaczne podobnież czarne, uroda mierna, wiek śrzedni, lat 26ciu lub 28miu, czyta na druku, gra na skrzypcach, lubi pić wódkę, umie strzelać, służył za łowczego i lokaja, w czasie ucieczki miał na sobie czapkę granatową z daszkiem, kurtkę i maytki czarne z płótna, surdut szaraczkowy z samodziału, i torbę myśliwską skurzaną z faledry. W. Rot. Borysewicz przez wyrok powyższy Departamentu 2go obowiązany będąc do wydania pomienionego człeka, lub w przeciwnym razie do opłacenia za jego osobę JJWW. Szyszkom rubli assygnacyynych 1000, gdy powodem ucieczki zdarzoney dostawić go osobiście nie może, i ztąd do opłaty summy tak znaczney naynie winniey zmuszony zostaje, przy podaniu więc do Kuryera Litewskiego wiadomości ninieyszey, naynocniey uprasza każdego z obywateli, u kogoby się zbieg w górze opisany jakim trafem znalazł, o przystawienie go zaraz w Sąd Niższy Powiatowy Ziemski dla przesłania ztamtąd do Niższego Ziemskiego Zawileyskiego Sądu, jako przeznaczonego na extradycyą mieysca; co sobie za wielką łaskę poczyta, i wdzięczność za nią wespół z nagrodą przyrzeka.

Takową awizacyą w imieniu W. Aloizego Borysewicza Rotm. podając do Kuryera Litewskiego podpisuję. Jan Urbanowicz Adwokat Sądu Głów. Litew. Wileń.

Takową awizacyą, iż wolno w Gazecie Kuryera Litewskiego pomieścić zaświadczam. Romuald Chrzczonowicz Sędzia Grodzki Ptu Wil.

Wileńskie Towarzystwo Dobroczynności, mając w domu swoim kilkanaście osób różney płci i wieku, dotkniętych chorobami oczu i pozbawionych przez to wzroku; dla których zyskawszy szlachetną ofiarę Professora Cesarskiego Wileńskiego Uniwersytetu W. Herberskiego, poświęcającego się zrobić tym nieszczęśliwym operacye, potrzebuje na ich należyte opatrzenie cieńkiey lniney starzyzny, o którą dobroczynne Damy tuteyszey Publiczności uprasza. Ofiary te dla cierpiącey ludzkości przyymowane będą w sklepie ubogich, przy domie Towarzystwa utrzymującym się, i zapisywane do xięgi ofiar dobroczynnych w tym że sklepie zaprowadzoney.

---

1 W przeszłą niedzielę dnia 24 augusta zgubione zostały przy zamkowey bramie dwa listy w kopertach, ktoby znalazł niech oddać raczy do Redakcyi gazety, a otrzyma nagrodę od właściciela.

	Czas obserwacyi.	Wysokość Barom	Wys. Ther. Reau.	W i a t r y.	Odmiana w powi.
Obserwacye meteorologiczne.	dnia 1 god. 2 wieczo	27 cal. 10,8 lin.	+ 17.5 stopni	Polud. Wsch.	Pochmurno
	dnia 2 — — — —	27 — 11.9 —	+ 16 — —	Zachodni.	Pochmurno
	dnia 3 god. 6 z rana	28 — 1,3 —	+ 9,5 — —	Zachodni.	Pochmurno